

О К Т А Рафинерија на нафта
Акционерско друштво
Бр. 05-771/23
28.03.2002 год.
Скопје 1

ОКТА АД – Скопје

Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2022 година
И Извештај на независниот ревизор

Содржина

	Страна
Годишен извештај	
Извештај на независниот ревизор	1-2
Финансиски извештаи	
- Извештај за сеопфатна добивка	1
- Извештај за финансиската состојба	2
- Извештај за промени во главнината	3
- Извештај за парични текови	4
- Белешки кон финансиските извештаи	5 - 41
Годишна сметка	

Годишен извештај на ОКТА АД - Скопје за годината што завршува на 31 декември 2022 година

Клучни достигнувања

Годината 2022 ја одбележа геополитичката тензија која ја интензивира енергетската криза во Европа, дополнително зголемувајќи ги цените на природниот гас и електричната енергија, што доведе до зголемување на инфлацискиот притисок кој негативно влијаеше на потрошувачите и идустријата. Постепеното воведување на санкции од страна на ЕУ и ембаргото на нафтата ги натера повеќето европски земји да го намалат па дури и да го прекинат увозот на руски нафтени производи и гас, што предизвика нерамнотежа помеѓу побарувачката и понудата. Ваквите движења значително ги покачија цените на сировата нафта и гас. Во овие услови, државата ги врати во функција капацитетите за производство на електрична енергија кои користат мазут. И покрај недостигот во регионот, ОКТА продолжува да биде главен снабдувач на нафтени деривати како во државата така и во регионот во опкружување полно со предизвици, постојано следејќи ја ситуацијата со цел да обезбеди редовно и непречено снабдување со најквалитетни горива на локалните и соседните пазари, додека продолжува да расте и да придонесува кон општеството.

Минатогодишните солидни резултати целосно ја потврдија деловната стратегија која ОКТА решително и посветено ја спроведува во изминатите години. Компанијата не само што успешно обезбеди раст на обемот на продажба во текот на целата година и зголемување на приходите од продажба и профитабилноста, туку и напредува со своите иницијативи за автоматизација кои ќе ја оптимизираат организацијата, намалувајќи ги трошоците и создавајќи цврста основа за идни резултати.

И покрај предизвикувачкото и конкурентното опкружување во кое ОКТА работи во Република Северна Македонија и Косово, ОКТА успеа да ја задржи лидерската позиција на локалниот пазар со пазарен удел од речиси 71%, како и во Косово со удел од 36% на крајот од 2022 година, што доведе до зголемување на продажбата од 28% на крајот од годината споредено со 2021 година.

Главните проекти во 2022 година беа:

- Одржување и подобрувања во капацитетите за складирање на гориво;
- Подобрување на инсталацијата за истовар и товарење;
- Дизајнирање на проект за обновливи извори на енергија и започнување на тендерска постапка;
- Спроведување на здравствени и безбедносни мерки и процедури за заштита од Covid-19;
- Успеа да го обнови COVID Shield сертификатот;
- Подобрување на лабораторијата;
- Унапредување на информацискиот систем за управување (SAP);
- Оптимизација на управување со готовина и банкарско работење;
- Понатамошни оптимизации на трошоците, преку иницијативи за автоматизација;
- Заштита на животната средина;
- Подобрување на процесот на управување со ризик и воведување на специјализирана платформа за оваа намена.

Целта на ОКТА е да обезбеди производи со висок квалитет на своите клиенти на пазарите каде е присутна, за заедницата и засегнатите страни

Водењето на бизнисот со интегритет, етички и безбедно е приоритет на компанијата. ОКТА исто така смета дека транспарентното известување е важно. Корпоративната одговорност е интегрирана

во бизнис процесите на компанијата и истата се фокусира на четири клучни области: нашите луѓе и заедницата, здравјето и безбедноста, животната средина, како и вредностите и управувањето.

ОКТА е посветена да ги спроведува своите деловни активности на безбеден и одговорен начин, со цел да обезбеди долгочлен раст, почитувајќи ги сите важечки закони и прописи и водејќи грижа за своето влијание врз животната средина, притоа придонесувајќи за развојните цели на земјата и поддржувајќи ги локалните заедници.

Нашите вработени

ОКТА е посветена на создавање безбедна работна средина и се стреми да биде работодавач кој нуди еднакви можности, промовира различност и ги третира сите вработени со почит и праведност. Компанијата има технички, финансиски, комерцијален, административен тим, како и тим задолжен за односи со инвеститори. Нашите вработени имаат разновиден опсег на вештини, образование и експертиза кои помагаат да се спроведува нашата стратегија. Негуваме организациска култура која овозможува мултифункционална работење и поттикнува конструктивни дебати.

Заедницата и општествено одговорни активности

Нашите општествено одговорни инвестиции се засновани на потребите на локалната заедница. Вложувањето во заедницата е дел од нашето делување како општествено одговорна компанија, која преку своето работење претставува бенефит за засегнатите страни.

Во 2022 година, ОКТА значајно придонесе за заедницата во која работи, преку имплементирање на корисни општествено одговорни иницијативи, и тоа:

- Доделување стипендии за постдипломски студии на студенти на различни факултети на Универзитетот Св. Кирил и Методиј.
- Главен спонзор на машката сениорска кошаркарска репрезентација во квалификациите за Светскиот куп во кошарка (2023 FIBA Basketball World Cup).
- Поддршка на културни активности преку спонзорирање на реномираните музички фестивали: Охридско Лето, Скопје Џез Фестивал и ОФФест.
- Поддршка на Меѓународната Конференција Енергетика 2022.
- Донација за ранливите групи граѓани преку соработка со Црвениот Крст на Град Скопје.
- Донација за Здружението на граѓани за поддршка на лица со ретка болест Вилсон за организација на хуманитарната трка „Подај рака 2022“.
- Донација на 6.000 литри гориво за греенje за потребите на СОС Детско Село.
- Донација на Здружението за деца без родители За Вас (4U) за добивање возачки дозволи за 10 лица
- Донација на новогодишни пакетчиња за децата од основните училишта лоцирани во околината на ОКТА.
- Црвен крст при ОКТА три пати годишно организира крводарителски акции на кои учествуваат голем број вработени во компанијата.

Здравје и безбедност

ОКТА е фокусирана да обезбеди сите вработени да имаат свест, достапни информации, како и ресурси за да можат да стават приоритет на здравјето и безбедноста, и да ги имплементираат најдобрите практики со цел да се минимизираат шансите за какви било инциденти. Нашата политика за здравје и безбедност не обврзува на: заштита на здравјето и безбедноста на нашите

вработени, обезбедување на работно место без дискриминација каде што се цени различноста и се овозможува вклученост и ангажман на нашите вработени. Како одговор на континуираната пандемија, во текот на 2022 година, ОКТА презеде чекори за да се осигура безбедноста на вработените и континуитет на нашите клучни деловни активности.

Животна средина

ОКТА придава големо значење кон ограничување на влијанието што нејзините активности го имаат врз животната средина. Компанијата е усогласена со сите регулаторни барања поврзани со животната средина во земјата, за да се осигура дека целата активност е преземена безбедно. Дополнително, ОКТА финансиски придонесува за поддршка на активностите на Министерството за животна средина и просторно планирање насочени кон поттикнување, зачувување, одржливо користење, заштита и унапредување на животната средина, како и за подготвка, спроведување и развој на програми и проекти за заштита и унапредување на животната средина. Во текот на 2022 година, Лабораторијата на ОКТА доби Плакета од Институтот за акредитација за долгорочната соработка и придонес во националната инфраструктура за квалитет.

Вредност/Управување

ОКТА е посветена своите деловни активности да ги изведува одговорно и етички, не толеријќи поткуп или корупција. Компанијата има воспоставено соодветни процеси за спречување и пријавување на такви активности и очекува нејзините вработени да се придржуваат до високите етички стандарди.

Работење на компанијата и пазарно опкружување

Годишните резултати покажуваат дека ОКТА продолжува да се придржува кон својата утврдена финансиска политика. Компанијата има дисциплиниран пристап во инвестирањето. Додека континуирано работи се трансформира, задржувајќи го својот фокус кон обезбедување на нафтените производи што и се потребни на државата денес – додека во исто време се подготвува за инвестиции кои имаат за цел забрзување на енергетската транзиција.

Компанијата одбележа профитабилна 2022 година како резултат на значајното зголемување на продажбата на домашниот и на извозниот пазар, надополнето со продажбата на мазут за потребите на електраните и зголемените меѓународни цени на нафтата.

Клучни настани во 2022 година

- ЕБИТДА од 910 милиони денари ги надмина остварените 839 милиони денари во истиот период претходната година, како резултат на одличната продажба остварена претежно на домашниот пазар и ефикасното управување со залихите, што овозможи непречена продажба на клиентите во време на многу неизвесности и континуирани флукутации на меѓународните цени на горивата.
- Годишните приходи од продажба за 2022 година изнесуваа 59.964 милиони денари, значително надминувајќи ги 26.136 милиони денари од претходната година, главно поттикнати од зголемената продажба на двата пазари, со целосно закрепнување на продажбата на дизелот и мазното гориво, снабдувањето на електраните со мазут и продажбите кон Агенцијата за задолжителни резерви.
- Бруто-маржата го следи истиот тренд и достигна 1.517 милиони денари во текот на 2022 година, надминувајќи ги остварените 1.377 милиони денари од претходната година,

како резултат на позитивното влијание од зголемените количини на продадени деривати, растот на меѓународните цени на горивата, зголемените приходи од продажба на електрична енергија и зголемениот надомест за чување на државни резерви.

- Добивката пред оданочување, на годишно ниво, достигна 618 милиони денари, надминувајќи ги остварените 453 милиони денари во истиот период претходната година, поттикната од зголемениот обем на продажба, зголемениот приход од државни резерви сместени во капацитетите на компанијата, и надополнет со позитивниот ефект од нагорното движење на меѓународните цени на горивата во првата половина од 2022 година.
- Компанијата, во согласност со своите стратешки приоритети, инвестираше 48,348 милиони денари во текот на 2022 година во одржување на своите складишни капацитети и иницијативи за здравје и безбедност.

Информации во врска со спорот со Царинската управа на Република Северна Македонија

Заклучно со декември 2022 година, вкупниот износ за кој царинските органи имаат донесено решенија за периодот 2014-2018 изнесува 1.106 милиони денари. ОКТА ја исплати оваа сума во целост во 2022 година.

На 21 септември 2022 година, ОКТА доби известување од Царинска Управа за периодот јануари - мај 2019 година во кое беше наведено дека на компанијата ќе ѝ се изрече слична даночна постапка, по што беа добиени решенија со кои на истата ќе се наплатија дополнителни обврски коишто заклучно со декември 2022 година изнесуваа 25 милиони денари. ОКТА ги исплати во целост сите износи побарувани во 2022 година.

Проценетата максимална дополнителна изложеност не се очекува да надмине 59 милиони денари (со вклучена камата до 31 декември 2022 година). На 31 декември 2022 година, компанијата направи резервација од 59 милиони денари за 2019 година, што претставува нејзина најдобра проценка за потенцијалните идни парични одливи.

Компанијата останува на својот став дека постапила во целосна согласност со сите релевантни закони, како и според добиеното стручно мислење, и планира да ги оспори овие одлуки до највисоките судски органи

Изгледи на компанијата за 2023 година

Долгорочна цел на ОКТА е да остане лидер на пазарот, нудејќи производи со највисок квалитет на своите клиенти на пазарите на кои е присутна, и дисциплинирано спроведување на своите инвестициски планови кои имаат за цел да ја забрзаат енергетската транзиција.

Стратешкиот план на ОКТА за 2023 година е фокусиран кон одржување на обемот на продажба на двета пазари, истовремено продолжувајќи ги проектите за дигитализација, со цел зголемување на оперативната ефикасност преку автоматизација, мерки за оптимизација на трошоците и оперативни подобрувања. Компанијата ќе ги разгледа своите понатамошни можности на домашниот пазар и во регионот, во случај нафтоводот повторно да се стави во функција.

- Оствари трансакции со поврзани страни, како што е претставено во Белешката 28 на Финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022 година;
- Не оствари трансакции со заинтересирани страни заклучно со 31 декември 2022 година;
- Немаше никаков долгорочен долг, затоа не применуваше политика што ги поврзува долгорочниот долг и основната главнина;
- Нема усвоено политика за дивиденда. Прашањето за распределба на дивиденда и висината на дивидендата што треба да им се исплати на акционерите се одлучува на ад хок основа на годишно ниво, согласно со одлука донесена на Генералното собрание на акционери која понатаму се одобрува, на предлог на Одборот на директори, која се заснова на неколку фактори, само во однос на соодветната година и по затворањето на годината;
- Во текот на 2022 година, компанијата нема стекнато сопствени (трезорски) акции;
- Ја следеше својата политика за управување со ризици, како што е описано во Белешката 3 на Годишните финансиски извештаи и не се соочи со значајни проблеми;
- На 31 мај 2022 година, Генералното собрание на акционери на OKTA одобри дистрибуција на дивиденда во вкупен износ од 61.784.280 денари или 73 денари (во апсолутен износ) по акција;
- OKTA му исплати на извршниот член на Одборот на директори износ од 7,2 милиони денари во форма на бруто плати и други поволности во износ од 1,3 милиони денари. Исто така, на неизвршните членови на Одборот на директори им исплати вкупен износ од 4,4 милиони денари, 746,1 илјади денари на секој член, како надомест одобрен од страна на акционерите на компанијата и од Одборот на директори, соодветно;
- Ги назначи Ернст и Јанг Овластени ревизори ДОО Скопје за овластени ревизори на Годишната сметка и Финансиските извештаи на OKTA за 2022 година. Истите не биле ангажирани директно, или преку поврзани Друштва да даваат други услуги на OKTA.

Во текот на годината имаше осум (8) закажани состаноци на Одборот на директори на OKTA. Во продолжение следува детален список на членовите на Одборот на директори на OKTA и присуството на закажаните состаноци што се одржаа во текот на годината:

Член на Одбор на директори	Присуство на состаноци
г. Дионисиос Роутсис, Претседател на одборот на директори	Присуствува на 8 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022
г. Вук Радовик, Извршен член и Генерален директор	Присуствува на 8 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022
г. Андреас Триантопулос	Присуствува на 8 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022
г. Даниил Антонопулос	Присуствува на 8 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022
г. Василиос Багиокос	Присуствува на 7 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022
г. Александрос Тзадимас	Присуствува на 8 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022
г. Панос Схиатис	Присуствува на 8 од вкупно 8 закажани состаноци во 2022

Прилог: Изјава согласно член 384-а од Законот за трговски друштва

Вук Радовик

Главен извршен директор

Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување

Ние, членови на Одборот на директори на друштвото ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје (во понатамошниот текст: *Друштвото*), изјавуваме дека Друштвото во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

Друштвото ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

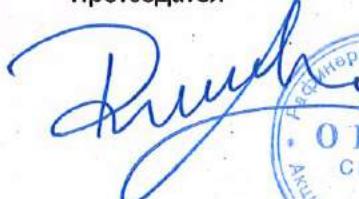
Со оваа Изјава потврдуваме дека прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на Друштвото и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на Друштвото пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

Датум 28.02.2023

Во име и за сметка на Одборот на директори

Дионисиос Роутсис

Претседател

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите на ОКТА Рафинерија на нафта АД – Скопје

Извештај на финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ОКТА АД Скопје ("Друштвото") кои што ги сочинуваат извештајот за финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2022 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот и извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени од Република Северна Македонија и објавени во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1) Според одредбите на Договорот за купопродажба и концепција од 8 мај 1999 година склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А (матичната компанија на ОКТА Рафинерија на нафта АД Скопје) и Владата на Република Северна Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година во износ од 769.497 илјади денари на 31 декември 2022 година (31 декември 2021 година: 769.497 илјади денари) кои се однесуваат на периодот пред превземањето. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото ќе биде во можност да ги наплати овие побарувања. Исто така Друштвото на 31 декември 2022 година има евидентирано обврски кон добавувачи кои се однесуваат на периодот пред превземањето во износ од 185.044 илјади денари (31 декември 2021: 174.752 илјади денари) кои немаат движење од 2005 година, освен курсни разлики. Ние не добивме доволно соодветни ревизорски докази врз основ на кои би можеле да оцениме дали Друштвото сеуште има обврска да го подмири овој износ. Како резултат на тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали одредени корекции на дадените износи со 31 декември 2022 и 31 декември 2021 година биле потребни. Нашето ревизорското мислење на финансиските извештаи кои се однесуваат на годината што завршува на 31 декември 2021 беше мислење со резерва за истото прашање.

2) Како што е обелоденето во белешка 11 други оперативни трошоци, на 31 декември 2022 година, Друштвото врз основа на најдобрата проценка на идните потенцијални одливи на парични средства евидентираше трошоци во износ од 103 милиони денари и резервација, вклучувајќи казни и пенали во износ од 58 милиони денари за тековниот судски спор со царинските власти, за годините до 2019 година. Друштвото не направи повторно прикажување на компаративни податоци во финансиските извештаи за 2022 година како што налага МСС 8-сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки ("МСС 8"), во однос на ретроспективна корекција на грешка и не ги презентираше ефектите врз капиталот на 1 јануари 2021 година, 31 декември 2021 година и врз финансскиот резултат на Друштвото за 2021 година и не ги вклучи соодветните обелоденувања како што се бара во МСС 8 и МСС 1-Презентирање на финансиските извештаи ("МСС 1"). Доколку, Друштвото ги применеше МСС 8 и МСС 1, капиталот со 1 јануари 2021 година и на 31 декември 2021 година, и трошоците за 2022 година ќе беа намалени за 103 милиони денари, а финансскиот резултат за 2022 година ќе беше зголемен за истиот износ. Нашето ревизорското мислење на финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021 година беше модифицирано соодветно.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти од прашањата објаснети во параграфите за Основата за мислење со резерва, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2022 година како и финансиската успешност и паричните текови за годината што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовкa на годишен извештај во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2022 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај се извршени во согласност со MCP 720 прифатен во Република Северна Македонија и објавен во Службен весник бр. 79 на 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2022 година за коишто издадовме мислење со резерва во горенаведениот дел "Извештај на финансиските извештаи".

Владимир Соколовски
Управител

Даница Ганчева
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО
Скопје, 27 март 2023 година

ОКТА АД – Скопје**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	Година завршена на 31 декември	
		2022	2021
Продажби	5	59.964.450	26.135.989
Трошоци содржани во продадени производи	6	<u>(58.447.272)</u>	<u>(24.759.288)</u>
Бруто добивка		1.517.178	1.376.701
Трошоци за оператива и логистика	7	(472.808)	(434.833)
Административни трошоци	8	<u>(190.976)</u>	<u>(174.587)</u>
Продажни и дистрибутивни трошоци	9	(95.088)	(84.971)
Други оперативни приходи	10	26.715	21.950
Обезвреднување на средствата наменети за продажба	22	(1.434)	-
Други оперативни трошоци	11	<u>(131.139)</u>	<u>(228.886)</u>
Добивка/(Загуба) од редовно работење		652.448	475.374
Финансиски приходи	12	2.533	3.665
Финансиски трошоци	12	<u>(36.941)</u>	<u>(25.562)</u>
Финансиски приходи/(трошоци) - нето		(34.408)	(21.897)
Добивка/(Загуба) пред оданочување		618.040	453.477
Данок на добивка	13	<u>(72.043)</u>	<u>(75.284)</u>
Добивка/(Загуба) за годината		545.997	378.193
Други сеопфатни добивки			
Промена на обврските за бенефиции на вработени		(455)	(1.372)
Промена на објективната вредност на финансиски средства расположливи за продажба		<u>(2.200)</u>	<u>1.093</u>
Вкупно други сеопфатни добивки		(2.655)	(279)
Вкупна сеопфатна Добивка / (Загуба) за годината		543.342	377.914

Информации за заработка по акција:

Основна и разводната добивка по акција

14

0.64

0,45

ОКТА АД – Скопје**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за финансиската состојба

		На 31 декември		
		Белешка	2022	2021
СРЕДСТВА				
Постојани средства				
Нематеријални средства	15	36.471	42.886	
Недвижности, постројки и опрема	16	1.187.209	1.267.431	
Финансиски средства расположливи за продажба	17	14.004	16.204	
Одложени даночни средства	18	6.405	5.557	
Вкупно постојани средства		1.244.089	1.332.078	
Тековни средства				
Залихи	19	1.075.430	668.446	
Побарувања од купувачи	20	224.820	180.944	
Останати побарувања	20	910.849	868.687	
Пари и парични средства	21	3.019.423	3.527.750	
Средства наменети за продажба	22	2.021	3.455	
Вкупно тековни средства		5.232.543	5.249.282	
ВКУПНО СРЕДСТВА		6.476.632	6.581.360	
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ				
Капитал				
Акционерски капитал		2.472.820	2.472.820	
Законски резерви		494.718	494.718	
Ревалоризациони и останати резерви		421.478	424.133	
Задржана добивка		1.455.867	971.654	
Вкупно капитал	23	4.844.883	4.363.325	
Долгорочни обврски				
Обврски за бенефиции на вработени	24	13.420	14.982	
Вкупно долгорочни обврски		13.420	14.982	
Тековни обврски				
Обврски кон добавувачи	25	926.567	727.364	
Останати тековни обврски вклучувајќи резервирања	25	659.007	1.437.817	
Обврски за данок на добивка	25	32.755	37.872	
Вкупно тековни обврски		1.618.329	2.203.053	
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		6.476.632	6.581.360	

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 23 февруари 2023 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 28 февруари 2023. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

Потписници во името на Раководството на ОКТА АД - Скопје:

Главен извршен директор

Димитриос Пасхос
Директор на финансии и
администрација

ОКТА АД – Скопје**Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за промени во главнината

	Акционер- ски капитал	Законски резерви	Ревалори- зациони и останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2021	2.472.820	494.718	424.412	655.246	4.047.196
Нето добивка за 2021	-	-	-	378.193	378.193
Вреднување на средствата наменети за продажба	-	-	1.093	-	1.093
Сеопфатен приход	-	-	(1.372)	-	(1.372)
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	424.133	1.033.439	4.425.110
Објавена дивиденда	-	-	-	(61.785)	(61.785)
Состојба на 31 декември 2021	2.472.820	494.718	424.133	971.654	4.363.325
Нето добивка за 2022	-	-	-	545.997	545.997
Вреднување на средствата наменети за продажба	-	-	(2.200)	-	(2.200)
Сеопфатен приход	-	-	(455)	-	(455)
Вкупно Сеопфатна Добивка	2.472.820	494.718	421.478	1.517.651	4.906.667
Објавена дивиденда	-	-	-	(61.784)	(61.784)
Состојба на 31 декември 2022	2.472.820	494.718	421.478	1.455.867	4.844.883

Извештај за парични текови

	Година завршена на 31 декември	
	2022	2021
Оперативни активности		
Добивка/(Загуба) пред оданочување	618.041	453.476
<i>Корекции за:</i>		
Амортизација	149.212	155.153
Надоместоци за оштетување	(1.434)	(14.256)
Отуѓување на средства	-	-
Приходи од камати	(2.533)	(3.665)
Трошоци за камати и банкарски провизии	16.684	13.033
Парични средства добиени од работењето пред промени во работен капитал	779.970	603.741
 Паричен тек од оперативни активности		
(Зголемување) на залихите	(406.984)	(153.971)
(Зголемување)/Намалување на побарувањата	(86.038)	47.951
(Зголемување)/Намалување/ на побарувањата по данок на добивка	(5.117)	69.947
Зголемување/(Намалување) на обврските	(584.724)	525.710
Парични средства добиени од работењето	(302.893)	1.093.378
 Платени за камати и банкарски провизии	(16.684)	(13.033)
Платен данок на добивка	(78.009)	(6.481)
Нето паричен тек од/(користен во) оперативни активности	(397.586)	1.073.864
 Паричен тек од инвестициони активности		
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(52.470)	(37.362)
Продажба на недвижности, постројки и опрема	-	81.949
Примени камати	2.533	3.665
Нето паричен тек од инвестициони активности	(49.937)	48.252
 Паричен тек од финансиски активности		
Исплатени дивиденди	(61.425)	(61.445)
Примени дивиденди	621	414
Нето паричен тек од финансиски активности	(60.804)	(61.031)
 Нето зголемување на пари и парични средства	(508.327)	1.061.085
 Пари и парични средства на 1 јануари	3.527.750	2.466.665
Пари и парични средства на 31 декември (Белешка 21)	3.019.423	3.527.750

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

1. Општи информации

ОКТА АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А., компанија е контролирана од Хеленик Петролеум С.А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 2013 ОКТА котира на Македонската берза за хартии од вредност.

На 31 декември 2022 година, Друштвото има 262 вработени (2021: 268 вработени).

Адресата на Друштвото е следна: Улица 1 број 25
Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање на 23 февруари 2023 година од страна на Раководството и беа предмет на одобрување на Одборот на Директори на 28 февруари 2023. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подгответи, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр. 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 88/2017, 192/2017, 64/2018, 120/2018, 290/2020 и 215/2021) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 7 до ПКТ 32.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото. МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник. Финансиските извештаи се подгответи врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

Геополитичката ситуација во Источна Европа се заострува на 24 февруари 2022 година со Руската инвазија врз Украина. Војната меѓу двете земји продолжува да се развива како што продолжува воената активност и се воведуваат дополнителни санкции. Покрај човечките жртви и влијанието на настаните врз субјектите кои работат во Русија и во Украина или кои имаат бизнис врски со нивните партнери, војната се повеќе влијае на економските и глобалните финансиски пазари и ги влошува тековните економски предизвици, вклучувајќи прашања како што се зголемената инфлација и глобалното нарушување на синџирите на снабдување. Понатамошни ризици за економските перспективи и очекуваното закрепнување, меѓу другото, може да произлезат од зголемената инфлација и монетарните политики спроведени од централните банки кои влијаат на очекувањата за каматите и девизните курсеви, продолжување на проблемите со глобално снабдување и Европската енергетска криза. Спротивно на тоа, поголемата побарувачка за енергија, особено во Европа, се смета за клучен фактор за зголемување на цената на природниот гас, електричната енергија и трошоците за права на емисии на CO₂, кои се значајни компоненти на трошоците во процесот на рафинирање.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирана во финансиските извештаи.

2.2 Трансакции во странска валута

A) Функционална и презентативска валута

Ставките вклучени во финансиските извештаи на Друштвото се мерени користејќи ја валутата на примарното економско окружување во кое Друштвото ги извршува своите операции (функционална валута) која е Македонски денари (МКД).

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.2 Трансакции во странска валута (продолжение)

Б) Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се префрлени во функционалната валута користејќи ги девизните курсеви на датумот на трансакцијата или вреднувањето во случај кога ставките се повторно мерени. Добивките и загубите од промена на девизни курсеви при срамнување на таквите трансакции и од префлување на монетарните средства и обврски деноминирани во странски валути по девизните курсеви на крајот на годината се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка. Паричните средства и обврски искажани во странска валута на датумот на изготвување на Извештајот за финансиска состојба се претвораат во денари според средниот девизен курс на Народна Банка на Република Македонија важечки на денот на Извештајот за финансиска состојба.

Добивките и загубите од промена на девизните курсеви се презентирани во Извештајот за сеопфатна добивка во линијата Финансиски приходи/ трошоци (нето).

Трансакциите во странски валути на Друштвото претежно се во Евра (ЕУР) и Американски долари (УСД). Девизните курсеви користени при префлување на салдата на 31 декември 2022 и 31 декември 2021 година се како што следи:

Девизен курс:	31 декември 2022		31 декември 2021	
	МКД	МКД	МКД	МКД
ЕУР	61,49		61,63	
УСД	57,65		54,37	
ГБП	69,33		73,43	

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на ревалоризација врз основа на општиот индекс на цени на произведените производи. Ваквите коефициенти се применети на набавната вредност или на подоцна проценетата вредност, и на акумулираната амортизација. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.3 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)****A) Последователни издатоци**

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка како трошоци како што настануваат.

Б) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2022	2021
Згради	20 - 40 години	20 - 40 години
Компјутери	4 - 5 години	4 - 5 години
Опрема	до 20 години	до 20 години
Останата опрема и возила	до 8 години	до 8 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

2.4 Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и работи) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.4 Нематеријални средства (продолжение)

Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4-5 години.

2.5 Финансиски средства расположливи за продажба

Вложените средства расположливи за продажба се недеривативи кои се означени во оваа категорија или не се класификувани во било која друга. Тие се вклучени во не-тековните средства освен ако инвестицијата доспева или раководството има намера да ја продаде за 12 месеци од крајот на периодот за кој се известува. Средствата расположливи за продажба иницијално се признаени по пазарната вредност зголемена за трансакционите трошоци.

Средствата расположливи за продажба се отпишуваат кога правото да се добијат парични текови од инвестицијата е истечено или е пренесено и Друштвото ги пренело сите ризици и користи од сопственоста. Средствата расположливи за продажба последователно се прикажуваат по пазарна вредност. Промените во пазарната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во останатата сеопфатна добивка. Кога средствата расположливи за продажба се продадени или обезвреднети, кумулираните прилагодувања на пазарната вредност признаени во главнината се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка како добивки и загуби од инвестиирани хартии од вредност.

Дивиденди од средствата расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од добивката на Друштвото кога ќе се утврди правото на Друштвото да добие приливи.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постојат објективни докази дека средствата расположливи за продажба се обезвреднети. Значаен или пролонгиран пад на пазарната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена на чинење исто така е доказ дека средството е обезвреднето. Ако постојат некои такви докази за средствата расположливи за продажба, кумулативната загуба- мерена како разлика меѓу трошоците за набавка и тековната пазарна цена намалена на трошокот за обезвреднување претходно признат во Извештајот за сеопфатна добивка, се отстранува од главнината и се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Ако во последователниот период, пазарната цена на должничкиот инструмент класификуван како средство расположливо за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на трошокот од обезвреднување во Извештајот за сеопфатна добивка, трошокот од обезвреднување се корегира преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6 Средства наменети за продажба

Друштвото ги класификува нетековните средства кои се чуваат за продажба, доколку нивната вредност може да биде надоместена единствено со продажба, а не преку континуирана употреба. Средствата класифицирани како средства кои се чуваат за продажба се мерат по пониска од нивната сметководствена вредност и објективната вредност намалена за трошоците за продажба. Трошоците за продажба се поединечните трошоци кои директно се препишуват на располагање со средства. Критериумите за класификација на средствата како средства кои се чуваат за продажба се сметаат за исполнети само кога продажбата е многу

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.6 Средства наменети за продажба (продолжение)

веројатна и средството е достапно за продажба во неговата сегашна состојба или по завршување на друг процес кој се смета за стандарден за такви видови на продажба.

2.7 Залихи

Залихите се искајуваат по набавната вредност или по нето реализацијоната вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на сировата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и сите инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, работите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализацијоната вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2.8 Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во Извештајот за сеопфатна добивка. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.9 Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2.10 Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.11 Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.12 Резервирања и потенцијални обврски

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска како резултат на минати настани и е веројатно дека ќе настане одлив на средства со цел да се подмири оваа обврска и кога е можно да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

Резервирањата се мерат и евидентираат како најдобра можна проценка на износот кој е потребен да се подмири сегашната обврска на датумот на извештајот. Резервирањата се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка на соодветен трошок кој одговара на природата на резервирањето.

За потенцијалните обврски не се врши резервирање. Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минат настан и чиешто постоење ќе биде потврдено само со случување или не - случување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото, или сегашна обврска која произлегува од минат настан но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои вклучуваат економски користи за исплата на таа обврска или не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

2.13 Данок од добивка

Даночниот расход за периодот се состојат од тековен и одложен данок. Данок се признава во Извештајот за сеопфатна добивка, освен до степен кој се однесува на ставки признаени во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така соодветно признава во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.13. Данок од добивка (продолжение)

A) Тековен данок

Тековниот данок од добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени или значајно усвоени во Извештајот за финансиска состојба во земјите каде што компанијата и нејзините подружници работат и генерираат приход. Раководството извршува периодично оценување на состојбите во даночните пријави во однос на ситуациите во кои се применува даночна регулатива и која во истите е предмет на интерпретација. Тоа воспоставува провизии врз основа на износите кои се очекуваат да бидат исплатени на даночните власти.

Б) Одложен данок

Одложениот данок се признава за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиски извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат ако тие произлегуваат од почетното признавање на гудвил. Одложениот данок не се пресметува ако произлегува од почетното признавање на трансакција на средство или обврска која не е деловна комбинација која во моментот на трансакцијата нема влијание ниту врз сметководствената ниту врз оданочивата добивка или загуба.

Одложениот данок од добивка се пресметува со даночните стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на датумот на Извештајот за финансиска состојба и се очекува да се применат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идни оданочиви добивки ќе биде на располагање на времените разлики кои можат да се искористат. Во одложениот данок на добивка, средствата и обврските се нетираат кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски кои се однесуваат на даноците на доход се наплатени од страна даночните субјекти на или истиот даночен орган или различен даночен субјект каде што се има намера да се порамнат билансите на нето основа.

2.14 Бенефиции на вработените

A) Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во име на своите вработени за пензиско, здравствено и социјално осигурување како и персонален данок кои се пресметуваат во согласност со важечките законски стапки во годината, на основа на бруто платите. Друштвото овие придонеси ги плаќа во корист на државните и приватните фондови за здравство, пензиско и инвалидско осигурување. Трошоците од овие плаќања се претставени во Извештајот за сеопфатна добивка во истиот период како и поврзаните трошоци за плати.

Друштвото не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)**2.14. Бенефиции на вработените (продолжение)****Б) Отпремнини за технолошки вишок**

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

В) Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди

Во согласност со Законот за работни односи кој се применува во Република Македонија, Друштвото е обврзано да исплати бенефиции за пензионирање во износ од две просечни месечни плати во Република Македонија, на денот на нивното пензионирање, за кои е признаена соодветна обврска во Извештајот за финансиска состојба, мерена според сегашната вредност на две просечни месечни плати на републичко ниво заедно со корекција од актуарската калкулација. Во согласност со Колективниот договор, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа јубилејни награди кои кореспондираат со бројот на години на стаж на вработениот. Обврската по дефинираниот план за бенефити се смета годишно од страна на независни актуари користејќи го метода на кредитирање на проектирана единица. Актуарскиот вреднување вклучува правење претпоставки за дисконтната стапка, очекувани стапки на принос на средствата, иден пораст на платата, зголемување на морталитетот и иден пораст на пензиите. Поради долгорочната природа на овие планови, ваквите претпоставки се предмет на значителна неизвесност. Освен тоа, Друштвото нема обврска да обезбедува понатамошни бенефиции на тековните и поранешните вработени.

2.15 Наеми

Наемите во кои давателот на наем во суштина ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста се класифицирани како оперативен лизинг. Плаќањата за оперативен наем (нето од бенефити добиени од давателот на наем) се признаваат како расход во Извештајот за сеопфатната добивка според праволиниска основа за време на траењето на наемот.

2.16 Приходи

Приходите од реализација се искажани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, работи и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и не постои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.16 Приходи (продолжение)

Приходите од камата се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.17 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.18 Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на профитот на сопствениците на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции издадени во текот на годината.

2.19 Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Друштвото.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Друштвото. Интерното известување во рамките на Друштвото кое се презентира на Раководството е на ниво на Друштвото како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

3. Управување со финансиските ризици**3.1 Фактори на финансиски ризик**

Друштвото не користи хецирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

Ковид-19: Во врска со пандемијата Ковид-19, менаџментот на друштвото континуирано ги следи и внимателно ги проценува околностите и можните импликации врз работењето на друштвото, преземајќи иницијативи кои на најдобар можно начин се справуваат со влијанието на пандемијата.

Друштвото веднаш реагираше на избувнувањето на пандемијата и веќе од март 2020 година презеде различни иницијативи за таа цел, пред се фокусирајќи се на обезбедување на здравјето и безбедноста на своите вработени и на сите негови засегнати страни кои работат или ги посетуваат просториите на друштвото, како и непречено функционирање на неговите активности и непречено снабдување на нашите пазари.

Постепеното враќање во нормала на национално и на глобално ниво ги израмни финансиските резултати на друштвото.

A) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „rizik од флуктуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени,, и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во USD.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во USD и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на Извештајот за финансиска состојба. Салдото на денот на Извештајот за финансиска состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флуктуирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, во нестабилност на цената на сировата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флуктуации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Б) Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД, и воведување договори во ЕУР. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула во евра, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, освен еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирани во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

Изложеноста на Друштвото на валутен ризик е како што следи:

2022	МКД	ЕУР	УСД	ГБП
Средства				
Парични средства	2.877.681	122.040	19.702	-
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	962.992	136.661	36.016	-
Вкупно средства	3.840.673	258.701	55.718	-
Обврски				
Обврски кон добавувачи	299.409	406.827	220.331	-
Останати тековни обврски	691.762	-	-	-
Вкупно обврски	991.171	406.827	220.331	-
Нето изложеност	2.849.502	(148.126)	(164.613)	-

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)**3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)****Б) Валутен ризик (продолжение)**

2021	МКД	ЕУР	УСД	ГБП
Средства				
Парични средства	3.470.626	35.968	21.156	-
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	920.146	83.026	46.459	-
Вкупно средства	4.390.772	118.994	67.615	
Обврски				
Обврски кон добавувачи	421.345	126.734	179.092	193
Останати тековни обврски	1.475.689	-	-	-
Вкупно обврски	1.897.034	126.734	179.092	193
Нето изложеност	2.493.738	(7.740)	(111.477)	(193)

Друштвото остварило повеќе набавки УСД отколку реализираните продажби во УСД. На 31 декември 2022, доколку вредноста на УСД е за 1% (2021: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.646 илјади (2021: МКД 1.115 илјади) поголема или помала, соодветно. Друштвото остварило повеќе набавки ЕУР отколку реализираните продажби во ЕУР. На 31 декември 2022, доколку вредноста на ЕУР е за 1% (2021: 1%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 1.481 илјади (2020: МКД 77 илјади) поголема или помала, соодветно.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

В) Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флукутација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2022 Друштвото нема депозити во банките (2021: нула).

Г) Ценовен ризик

Друштвото има изложеност на цените на стоките на ниво на цените на нафтени деривати. Тоа влијае на вредноста на залихите и продажните маржи, кои пак влијаат на идните парични текови на друштвото. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува со износот на залихите по цена на секој датум на балансот на состојба. Политиката на друштвото е да ги прикаже своите залихи по вредност пониска од историската набавна вредност и нето-реализирана вредност, а на резултатот влијае намалувањето на сметководствената вредност на залихите.

Обемот на изложеноста директно се однесува на нивото на залихите и стапката на намалување на цената. Изложеноста на продажната маржа се однесува на абсолютното ниво на маржа генерирана од работењето на рафинериите, главно поттикната од регулираните цени за домашниот пазар од страна на владините органи и Platts цените за странскиот пазар. Друштвото управува со ризикот на изложеност на маржа со оптимизација на производството и увозот, со цел да има поволно ниво на залихи за да ја контролира продажната маржа.

Д) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредитibilitетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг. Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредитibilitетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Д) Кредитен ризик (продолжение)

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата да се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во Извештајот за финансиска состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на Извештајот за финансиска состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

Изложеноста на Друштвото на кредитниот ризик на 31 декември 2022 и 31 декември 2021 година е прикажана во следната табела:

	2022	2021
Пари и парични средства	3.019.423	3.527.750
Побарувања од купувачи	224.820	180.944
Останати побарувања	910.849	868.687
	4.155.092	4.577.381

Во категоријата пари и парични средства прикажани во табелата, не се вклучени парите во благајна бидејќи не постои кредитен ризик за оваа категорија.

Побарувањата се прикажани како што следи:

	31 декември 2022	31 декември 2021		
	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство
Недоспеани и побарувања за кои не е направена исправка	46.640	170.995	49.610	129.443
Доспеани побарувања за кои не е направена исправка	5.833	1.352	1.849	42
Побарувања за кои е направена исправка	46.620	20.487	46.525	19.351
Бруто	99.093	192.834	97.984	148.836
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(46.620)	(20.487)	(46.525)	(19.351)
Нето	52.473	172.347	51.459	129.485

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Д) Кредитен ризик (продолжение)

Побарувањата од купувачите во износ од МКД 7.185 илјади (2021: 1.891 илјади) се побарувања кои се доспеани, а за кои не е направена исправка. Истите во најголем дел се однесуваат на побарувања со застареност не повеќе од 30 дена, за кои нема случај на неплаќање во претходните периоди и се обезбедени со колатерал. Повеќе детали се презентирани во Белешка 20.

Г) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки. Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на оддел за плаќања.

Финансиските обврски на Друштвото, подделни по категории според нивната доспеаност, прикажана според преостанатиот период сметано од денот на Извештајот за финансиска состојба до денот на нивната доспеаност според договор, се прикажани во следнава табела. Презентираните износи претставуваат недисконтирани парични текови според договор.

	Помалку од 3 месеци	Помеѓу 3 месеци 1 година	Над 1 година
На 31 декември 2022			
Обврски кон добавувачи	744.433	-	182.134
Останати тековни обврски	691.762	-	-
	1.436.195	-	182.134
На 31 декември 2021			
Обврски кон добавувачи	564.594	-	162.770
Останати тековни обврски	1.475.689	-	-
	2.040.283	-	162.770

Анализата на доспеаноста се однесува само на финансиските инструменти и затоа законските обврски се исклучени од оваа анализа.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.2 Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал. Раководството направи проценка на принципот на континуитет и врз основа на сегашната ливвидносна позиција на Друштвото и направените планови нема неизвесност која влијае на принципот на континуитет.

3.3 Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2022 година:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	3.019.423	3.019.423
Побарувања од купувачи	224.820	224.820
Останати финансиски средства	910.849	910.849
	4.155.092	4.155.092

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2021 година:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	3.527.750	3.527.750
Побарувања од купувачи	180.944	180.944
Останати финансиски средства	868.687	868.687
	4.577.381	4.577.381

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

A) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 14.921 илјади (2021: МКД 15.515 илјади).

Користените стапки на амортизација се најдобрата проценка за корисниот век на средствата на Друштвото.

B) Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

В) Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

Г) Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти. Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

5. Продажби

	2022	2021
Продажби на домашен пазар	44.634.466	20.128.785
Продажби на странски пазар	15.329.984	6.007.204
	59.964.450	26.135.989

Продажбите на домашен и странски пазар претставуваат продажба на нафтени деривати.

6. Трошоци содржани во продадени производи

	2022	2021
Набавна вредност на трговски стоки	58.308.499	24.733.736
Исправка на вредност на залиха	93.673	-
Трошоци на манипулација, кало и растур	45.100	25.552
	58.447.272	24.759.288

7. Трошоци за оператива и логистика

	2022	2021
Амортизација	128.073	137.816
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	154.727	150.703
Електрична енергија	58.967	24.141
Останати фиксни трошоци	22.140	21.339
Трошоци за осигурување	47.444	46.326
Трошоци за одржување	12.446	13.393
Трошоци за превоз и храна на вработените	26.706	19.378
Сопствена потрошувачка на мазут	2.596	1.883
Разни трошоци	15.081	17.892
Трошоци за отпремнина	3.821	1.120
Трошоци за телекомуникации	418	564
Трошоци за канцелариска опрема	389	278
	472.808	434.833

Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги, транспорт на вработени и употреба на сопствени производи.

8. Административни трошоци

	2022	2021
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	65.121	62.912
Разни трошоци	63.669	55.497
Амортизација	14.424	12.949
Останати фиксни трошоци	12.099	9.749
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	11.331	13.807
Трошоци за закупнина	6.353	5.913
Трошоци за превоз и храна на вработените	8.175	5.233
Трошоци за осигурување	6.257	5.974
Трошоци за одржување	1.180	982
Службени патувања	735	278
Трошоци за отпремнина	-	-
Трошоци за телекомуникации	1.370	1.115
Трошоци за канцелариска опрема	262	178
	190.976	174.587

Разните трошоци вклучуваат трошоци за членарини, менаџерски трошоци, трошоци за ревизија, и останати непроизводствени трошоци. Останати фиксни трошоци вклучуваат трошоци за комунални услуги и употреба на сопствени производи.

9. Продажни и дистрибутивни трошоци

	2022	2021
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	33.479	36.537
Разни трошоци	21.480	20.708
Амортизација	6.715	4.388
Трошоци за одржување	1.130	466
Останати варијабилни трошоци	3.413	3.355
Трошоци за превоз и храна на вработените	2.434	1.780
Трошоци за превоз на производи	1.869	1.676
Останати фиксни трошоци	15.659	9.012
Трошоци за закупнина	1.552	1.035
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	3.099	3.217
Трошоци за отпремнина	1.519	-
Членарини и претплати	8	8
Трошоци за осигурување	2.088	2.030
Трошоци за канцелариска опрема	392	239
Трошоци за телекомуникации	251	520
	95.088	84.971

Разните трошоци претежно се однесуваат на трошоци за контрола на квалитетот на нафтените деривати при извоз.

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

10. Други оперативни приходи

	2022	2021
Дополнително утврдени приходи	2.990	16.633
Приходи од субвенции	256	197
Приходи од продажба на електрична енергија	21.249	4.584
Наплатени отпишани побарувања	1.599	122
Приходи од дивиденди	621	414
	26.715	21.950

11. Други оперативни трошоци

	2022	2021
Резервации за судски спорови	103.114	199.412
Исправка на вредноста на залихата	136	-
Исправка на вредноста на спорни и сомнителни побарувања	95	-
Трошоци за отстранување на отпад	1.518	4.433
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	24	-
Трошоци за продадена електрична енергија	14.479	5.714
Трошоци поврзани со COVID-19	11.773	19.327
	131.139	228.886

Друштвото призна расходи и изврши плаќања по основ на предмети од царинска ревизија за периодот до 2019 година, и дополнително призна резервација за проценети дополнителни обврски за 2019 година. Во 2022 година, друштвото евидентира трошок во износ од 103 мил. МКД, од кои 58 мил. МКД се однесуваат на резервација за очекувани дополнителни казни за 2019 година.

Коронавирусот (COVID-19) беше потврден од Светската здравствена организација на почетокот од 2020 година и се прошири низ целиот свет, предизвикувајќи нарушување на вообичаените деловни активности. Како што се развиваше ситуацијата во текот на 2020 година и континуира оттогаш до сега, раководството на Друштвото континуирано го проценува развојот на епидемијата и со цел да се минимизира ризикот за компанијата, вработените и деловните партнери преземаат посебна мерка со цел да се минимизира ризикот. Развиен и извршен е детален план во текот на годината насочен кон намалување на бројот на луѓе кои работат во просториите на Друштвото, истовремено преземајќи ги сите мерки што ќе го спречат ширењето на вирусот (дезинфекција, мерки за лична заштита итн.). Покрај тоа, компанијата, како општествена одговорност, обезбеди поддршка на државните здравствени институции за да и помогнат во заедничката борба против пандемијата. Поради се претходно објаснето, признаени се дополнителни трошоци од 11.773 илјади МКД (2021: 19.327). Овие трошоци вклучуваат материјали за безбедност, тестови за COVID-19, трошоци за дезинфекција итн.

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

12. Финансиски приходи и трошоци

	2022	2021
Позитивни курсни разлики - нето	-	-
Приходи од камати	2.533	3.665
Финансиски приходи	2.533	3.665
Негативни курсни разлики - нето	(20.257)	(12.529)
Трошоци за камати	(29)	(576)
Трошоци за банкарски провизии	(16.655)	(12.457)
Финансиски трошоци	(36.941)	(25.562)
Финансиски приходи/(трошоци) - нето	(34.408)	(21.897)

13. Трошок за данок на добивка

	2022	2021
<i>Тековни даночни расходи</i>		
Тековна година	(72.891)	(44.354)
<i>Трошок за одложен данок</i>		
Зголемување/(Намалување)на одложени даночни средства	848	(30.930)
Вкупен данок од добивка во Извештајот за сеопфатна добивка	(72.043)	(75.284)
	2022	2021
Добивка/(загуба) пред оданочување	618.040	453.477
Трошоци кои не се признаваат како одбиточни ставки за пресметување на данокот	111.491	311.861
Примени дивиденди	(621)	(414)
Дел од загуба намалена за непризнаени расходи. пренесена од претходни години	-	(318.302)
Трошок за данок од 10% пред даночко намалување	728.910	446.622
Даночко намалување за донацији во спортот	-	(308)
Трошок за данок	72.891	44.354

Од 1 август 2014 година стапи на сила нов Закон на добивка, со примена од 1 јануари 2014 година за нето приход за 2014 година. Согласно одредбите на овој Закон (и измените од 2015 до 2022 година), даночната основица е добивката генерирана во текот на фискалната година зголемена за даночко непризнаените трошоци и намалена за приходите од данок (дивидендите што се веќе оданочени по исплатувачот), оданочена по даночна стапка од 10%.

Даночните органи имаат право во секое време да ги проверат документите и извештаите во рок од 5 до 10 години од датумот на поднесениот даночен извештај и може да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото не очекува последици што може да резултираат со потенцијална материјална обврска по овој основ.

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

14. Заработка по акција

Основната заработка по акција се смета со делење на profitот на сопствениците на обични акции со просечен број на обични акции издадени во текот на годината:

	2022	2021
Добивка за годината	545.997	378.193
Добивка за сопствениците на обични акции	545.997	378.193
Просечен број на издадени обични акции:	846.360	846.360

Просечен број на обични акции на Друштвото во 2022 е 846.360 (2021: 846.360). ОКТА нема преференцијални акции.

15. Нематеријални средства

	2022	2021
Набавна вредност		
Состојба на 1 Јануари	119.276	102.468
Зголемување	1.693	16.452
Софтвер во изработка	-	356
Состојба на 31 Декември	120.969	119.276
Исправка на вредноста		
Состојба на 1 Јануари	76.390	67.907
Амортизација	8.108	8.483
Состојба на 31 Декември	84.498	76.390
<i>Нето сметководствена вредност на 31 Декември</i>	<i>36.471</i>	<i>42.886</i>

ОКТА АД – Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2022					
Набавна вредност	247.319	3.243.105	6.396.559	70.907	9.957.890
Акумулирана амортизација	-	(3.025.012)	(5.665.447)	-	(8.690.459)
Нето книговодствена вредност	247.319	218.093	731.112	70.907	1.267.431
Година завршена на 31 декември 2022					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	218.093	731.112	70.907	1.267.431
Зголемувања	-	-	-	60.907	60.907
Намалувања	-	(8.519)	(20.972)	-	(29.491)
Пренос од инвестиции од тек	-	13.585	34.112	(47.697)	-
Намалувања на амортизација	-	8.519	20.947	-	29.466
Амортизација	-	(24.176)	(116.928)	-	(141.104)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	207.502	648.271	84.117	1.187.209
На 31 декември 2022					
Набавна вредност	247.319	3.248.171	6.409.699	84.117	9.989.306
Акумулирана амортизација	-	(3.040.669)	(5.761.428)	-	(8.802.097)
Нето книговодствена вредност	247.319	207.502	648.271	84.117	1.187.209
Година завршена на 31 декември 2021					
Почетна нето книговодствена вредност	247.319	240.882	832.651	30.698	1.351.550
Зголемувања	-	-	-	62.551	62.551
Намалувања	-	(3.487)	(25.174)	-	(28.661)
Пренос од инвестиции од тек	-	5.322	17.020	(22.342)	-
Намалувања на амортизација	-	3.487	25.174	-	28.661
Амортизација	-	(28.111)	(118.559)	-	(146.670)
Крајна нето книговодствена вредност	247.319	218.093	731.112	70.907	1.267.431
На 31 декември 2021					
Набавна вредност	247.319	3.243.105	6.396.559	70.907	9.957.890
Акумулирана амортизација	-	(3.025.012)	(5.665.447)	-	(8.690.459)
Нето книговодствена вредност	247.319	218.093	731.112	70.907	1.267.431

Од вкупните трошоци за амортизација (на материјалните и нематеријалните средства), во трошоци за оператива и логистика вклучени се МКД 128.073 илјади (2021: МКД 137.816 илјади), во административни трошоци се вклучени МКД 14.424 илјади (2021: МКД 12.949 илјади) и во продажни и дистрибутивни трошоци се вклучени МКД 6.715 илјади (2021: МКД 4.388 илјади).

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

16. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Земајќи ја во предвид промената на природата на операциите на Друштвото, раководството го провери моделот на вреднување на недвижностите, постројките и опремата на 31 декември 2022. Надоместливата вредност се базира на употребливата вредност сметајќи ја целата рафинерија како една единица која генерира парични приливи. При определувањето на употребливата вредност, проектираните парични текови беа дисконтирани со дисконтна стапка од 4,5% (4,5% во 2021) по оданочување. Резултатите од тестот не покажаа дека е потребно да се направи обезвреднување на 31 декември 2022 година, како и на 31 декември 2021. Раководството направи сензитивна анализа на сегашната пазарна вредност на компанијата употребувајќи различни стапки на дисконт и заклучи дека пазарната вредност на компанијата е повисока од нето книgovodstvenata вредност на средствата до 7,93% WACC.

17. Финансиски средства расположливи за продажба

	2022	2021
На 1 јануари	16.204	15.111
Зголемувања	-	-
Отуѓување	-	-
Нето добивки пренесени во ревалоризациони резерви	<u>(2.200)</u>	<u>1.093</u>
На 31 декември	<u>14.004</u>	<u>16.204</u>

Финансиските средства расположливи за продажба се деноминирани во македонски денари и го вклучуваат следново:

	2022	2021
Вложувања во компании	<u>14.004</u>	<u>16.204</u>
	<u>14.004</u>	<u>16.204</u>

18. Одложени даночни средства

Признаените одложени даночни средства се припишуваат на пренесените даночни загуби и разлика во стапките на амортизација. Друштвото не препознало никаква одложена даночна обврска.

	2022	2021
<i>Одложени даночни средства:</i>		
Одложени даночни средства кои треба да се наплатат по повеќе од 12 месеци	6.405	5.557
Одложени даночни средства кои треба да се наплатат во рок од 12 месец	-	-
Одложен данок на добивка	<u>6.405</u>	<u>5.557</u>

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2022**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

18. Одложени даночни средства (продолжение)

Движење на времени разлики во текот на годината

	Баланс на 1 Јануари 2022	Искористено одложено даночно средство	Признаена во приход	Баланс на 31 Декември 2022
Во илјади денари				
Амортизација на средства	5.557	-	848	6.405
	5.557	-	848	6.405

Времените разлики се однесуваат на пренесените даночни загуби и разликата помеѓу користените групацииски стапки на амортизација и официјалните стапки објавени од Управата за Јавни Приходи.

19. Залихи

	2022	2021
Трговска стока	1.054.666	648.413
Резервни делови и ситен инвентар	20.764	20.033
Вкупно залихи	1.075.430	668.446

Во текот на 2022 година се признаени расходи за залихи евидентирани по нето-остварлива вредност во износ од 93.673 илјади МКД (2021: 0 МКД). Овој износ е признаен како набавна вредност на залихите.

20. Побарувања од купувачите и други побарувања

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите е следната:

	2022	2021
Купувачи во земјата	99.093	97.984
Купувачи од странство	192.835	148.836
Побарувања од купувачи - бруто	291.928	246.820
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(67.108)	(65.876)
Вкупно побарувања од купувачи	224.820	180.944

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

20. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжение)

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања е следната:

	2022	2021
Купувачи во земјата	99.044	97.984
Купувачи од странство	192.786	148.705
Купувачи поврзани субјекти во земјата (Белешка 28)	49	-
Купувачи поврзани субјекти во странство (Белешка 28)	49	131
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(67.108)	(65.876)
Побарувања од купувачите - нето	224.820	180.944
Побарувања од "Escrow" сметка	769.497	769.497
Претплатени трошоци	55.545	83.126
Авансни плаќања	8.797	15.985
Други краткорочни побарувања	8	78
Побарувања за ДДВ	77.002	-
Останати побарувања	910.849	868.686
	1.135.669	1.049.631

Побарувањата од поврзани субјекти претставуваат побарувања од Вардакс, ЕКО Бугарија и Југопетрол (Белешка 28).

Според одредбите од Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ. Балкански С.А. (матичната компанија) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година, во износ од приближно МКД 769.497 илјади кои се настанати пред преземањето на Друштвото од страна на ЕЛ.П.ЕТ. Балкански С.А..

Старосната анализа на побарувања од купувачите е како што следи:

	2022	2021
Недоспеани	218.612	179.046
до 30 дена	3.228	920
од 30 до 90 дена	2.333	314
од 90 дена до 1 година	647	664
Над 1 година	67.108	65.876
Вкупно бруто побарувања од купувачи	291.928	246.820

Движењата на провизијата за исправка на вредноста на побарувањата од купувачи е како што следи:

	2022	2021
На 1 јануари	65.876	64.441
Провизија за исправка на вредност на побарувањата	95	-
Наплатени провизирани побарувања	-	-
Ослободување на провизија	-	-
Трансфери	1.137	1.435
На 31 декември	67.108	65.876

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

20. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжение)

Исправката на вредност генерално се отпишува кога не постојат предвидувања за надомест на побарувањето.

Старосната структура на побарувањата кои имаат исправка на вредноста е како што следи:

	2022	2021
Над 1 година	67.108	65.876
Над 180 дена	-	-
	67.108	65.876

Нето книговодствените вредности на побарувањата од купувачите се деноминирани во следниве валути:

	2022	2021
МКД	52.143	51.459
ЕУР	136.661	83.026
УСД	36.016	46.459
	224.820	180.944

Нето книговодствените вредности на останатите побарувања се деноминирани во следниве валути:

	2022	2021
МКД	910.849	868.687
	910.849	868.687

Пазарната вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања на денот на Извештајот за финансиска состојба е иста со нивната нето книговодствена вредност.

21. Пари и парични средства

	2022	2021
Денарски жиро - сметки	2.876.365	3.470.915
Девизни жиро - сметки	141.750	57.125
Благајна	-	7
Останати парични средства	4.495	4.487
Исправка на вредноста на паричните средства	(3.187)	(4.784)
	3.019.423	3.527.750

Нето книговодствената вредности на парите и паричните средства се деноминирани во следните валути:

	2022	2021
МКД	2.877.681	3.470.626
ЕУР	122.040	35.968
УСД	19.702	21.156
	3.019.423	3.527.750

22. Средства наменети за продажба

	2022	2021
Недвижности, постројки и опрема	2.021	3.455
	2.021	3.455

Средствата кои се чуваат за продажба се признаени по нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци за продажба. Во текот на 2018 година, ОКТА склучи рамковен договор за екстракција и продажба на благородни метали содржани во катализаторите кои претходно биле користени за рафинирање на сирова нафта. Катализаторот е класифициран како средства кои се чуваат за продажба од датумот кога компанијата го склучи договорот. Компанија изврши вреднување на објективната вредност на средствот и призна трошоци за обезвреднување на средствата во износ од 129.508 МКД заклучно со 31 декември 2018 година. Во текот на 2020 и 2021 година главниот дел од катализаторот беше продаден, а вреднувањето на продажната вредност е извршено со 31.12.2022 година.

23. Капитал и резерви**A) Акции**

Вкупниот број на обични акции изнесува 846.360 обични акции со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2021: 846.360 со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција). Сите издадени акции се целосно платени.

Заклучно со 31 декември 2022 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А.	689.875	689.875	81,51 %
ДПТУ Пуцко Петрол	91.965	91.965	10,87 %
Други 1)	64.520	64.520	7,62 %
	846.360	846.360	100%

- 1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

Б) Дивиденди

Исплатата на дивидендата на компанијата во текот на 2022 година изнесува 61.425 илјади денари (2021: 61.445). Објавените и исплатените дивиденди за годината која заврши на 31 декември 2021 во целост се однесуваат на дивиденди на обични акции. Нема други објавени дивиденди.

23. Капитал и резерви (Продолжува)**Б) Дивиденди (Продолжува)***Објавени и платени во периодот што завршува на 31 декември 2021**година**Конечна дивиденда од задржана добивка:*

Објавени:	61.784
Платени објавени дивиденди во текот на 2022 година:	61.263
Платени објавени дивиденди во претходните години:	162
Вкупно платени	61.425

В) Резерви**Законски резерви**

Според македонската регулатива, Друштвото е обврзано да има задолжителни законски резерви издвоени преку резервирања од нето добивката. Со промените во законот за трговски друштва ефективен од 1 јануари 2013 годишното издвојување за законски резерви треба да изнесува минимум 5% од добивката, освен доколку Друштвото има веќе издвоено резерви кои изнесуваат една десетина (1/10) од основниот акционерски капитал. Друштвото има достигнато потребното минимално ниво на законски резерви во претходните години и според тоа нема издвојувања за законски резерви во 2022 година.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви се однесуваат за: (а) недвижности, постројки и опрема, и се состојат од кумулативното зголемување на нивната сегашната вредност врз основа на зголемувањето на индексот на цени на производителите на денот на ревалоризација, кое се пресметуваше до 2003, и (б) ефектите од ревалоризација на финансиските средства расположливи за продажба.

24. Обврски за бенефиции на вработените

	2022	2021
Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди	13.420	14.982
	13.420	14.982

Претпоставките се базирани на актуарските пресметки изгответи во согласност со објавените статистики во земјата. Обврските за бенефиции на вработените се сметаат годишно од страна на независен актуар со користење на метода на кредитирање на проектирана единица.

Стапка на смртност:

Од проучување на стапките на смртност во минатите години Друштвото одреди репрезентативна стапка за очекувана смртност во Република Македонија. Користена е стандардната табела на смртност EVK2000 за 2022 и 2021 година.

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

24. Обврски за бенефиции на вработените (продолжение)

	2022	2021
Износи признаени во Извештајот за финансиска состојба		
Сегашна вредност на обврската	13.420	14.982
Пазарна вредноста на средствата на планот	-	-
Нето обврска/ (средства) во Извештајот за финансиска состојба	13.420	14.982
 Износи признаени во Извештајот за сеопфатна добивка		
Трошок за тековна услуга	952	734
Нето камата на нето обврската/ (средство) од планот за дефинирани користи	313	403
Признавање на актуарски (добивки)/ загуби	(591)	182
Редовен трошок во Извештајот за сеопфатна добивка	674	1.319
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	-	1.144
Вкупен трошок во Извештајот за сеопфатна добивка	674	2.463
 Усогласување на обврската		
Обврски за план на дефинирани користи на почетокот на периодот	14.982	14.220
Трошок за тековна услуга	952	734
Трошок за камата	313	403
Трошоци за минати услуги	481	261
Бенефиции платени директно од Друштвото	(7.857)	(3.408)
Подмирување/ Скратувања/ Загуба/ (добивка) од престанок	5.140	1.400
Актуарски (добивки)/ загуби - искуство	(591)	1.372
Обврски за планот на дефинирани користи на крајот на периодот	13.420	14.982
 Движење на нето обврската/ (средствата) во Извештајот за финансиска состојба		
Нето обврска/ (средство) во Извештајот за финансиска состојба на почетокот на годината	14.982	14.220
Директно платено бенефиции	(7.857)	(3.408)
Вкупно трошоци признаени во Извештајот за сеопфатна добивка	454	1.372
Вкупен износ признаен во останатата сеопфатна добивка	5.841	2.798
Нето обврска/ (средство) во Извештајот за финансиска состојба	13.420	14.982
 Претпоставки		
Дисконтна стапка	3,1%	2,2%
Ценовна инфлација	3,0%	2,5%
Стапка на пораст на компензацијата	3,0%	2,5%
Траење на планот	7,96%	6,22%

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

25. Обврски кон добавувачи и останати обврски и резервирања

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2022	2021
Обврски кон добавувачи во земјата	323.044	421.344
Обврски кон добавувачи во странство	603.523	306.020
	926.567	727.364

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи и останати обврски е следната:

	2022	2021
Обврски кон добавувачи во земјата	323.044	421.344
Обврски кон добавувачи во странство	5.308	26.784
Обврски кон поврзани субјекти во странство	416.081	116.466
Обврски кон добавувачи во странство пред превземање	182.134	162.770
Обврски кон добавувачи	926.567	727.364
Примени аванси	196.900	193.283
Обврски за акцизи	248.112	206.802
Обврски за плати	12.908	11.214
Обврски за персонален данок и придонеси	6.669	5.727
Данок од задршка	51	50
Провизија за судски спорови	1.786	3.636
Однапред предвидени трошоци	134.460	58.474
Резервирања за останати судски спорови (Белешка 29)	58.121	953.733
Обврски за данок на добивка	32.755	37.872
Обврски за ДДВ	-	4.898
Други тековни обврски	691.762	1.475.689
	1.618.329	2.203.053

Обврските кон поврзани субјекти претставуваат обврски кон Хеленик Петролеум С.А. Грција (белешка 28).

Нето книговодствените вредности на обврските кон добавувачи се деноминирани во следниве валути:

	2022	2021
МКД	299.409	421.344
ГБП	-	193
УСД	220.331	179.092
ЕУР	406.827	126.734
	926.567	727.363

Нето книговодствените вредности на останатите обврски се деноминирани во следниве валути:

	2022	2021
МКД	691.762	1.475.689
	691.762	1.475.689

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

26. Трошоци по природа

	2022	2021
Набавна вредност за продадена трговска стока	58.308.499	24.733.736
Трошоци за вработените	253.327	250.152
Резервации за судски спорови	103.114	199.412
Трошоци за амортизација	149.212	155.153
Разни трошоци	100.230	94.097
Премии за осигурување	55.789	54.330
Останати фиксни трошоци	49.898	40.100
Трошоци за надомести на вработени за храна и превоз	37.315	26.391
Трошоци за манипулација и логистика	45.100	25.552
Потрошена електрична енергија	58.967	24.141
Трошоци поврзани со COVID-19	11.773	19.327
Промоции, реклами и спонзорства	14.430	17.024
Трошоци за одржување	14.756	14.841
Трошоци за закупнина	7.905	6.948
Трошоци за продадена електрична енергија	14.479	5.714
Трошоци за третман на отпад и укинување на стоки	1.518	4.433
Останати варијабилни трошоци	3.413	3.355
Трошоци за телекомуникациски услуги	2.039	2.199
Сопствена потрошувачка на гориво	2.596	1.883
Транспортни трошоци	1.869	1.676
Трошоци за отпремнина	5.340	1.120
Потрошок на канцелариски материјал	1.043	695
Трошоци за деловни патувања	735	278
Трошоци за претплати и списанија	8	8
Исправка на вредност на спорни и сомнителни побарувања	95	-
Исправка на вредност на залиха	93.673	-
Исправка на вредност на резервни делови и потрошени материјал	136	-
Исправка на вредност на средства што се чуваат за продажба	1.434	-
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	<u>24</u>	-
	59.338.717	25.682.565

27. Трошоци за вработените

	2022	2021
Трошоци за плати	159.039	151.013
Придонеси и даноци за плати	79.888	76.329
Други бенефиции	14.400	22.810
	253.327	250.152
	2022	2021
Просечен број на вработени	262	268

28. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото е контролирано од ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А.Грција, кој поседува 81,51% од акциите на Друштвото. Краен сопственик е Хеленик Петролеум С.А., со седиште во Грција. Останатите 7,62% од акциите на Друштвото се во сопственост на останати акционери и 10,87% од акциите се во сопственост на ДПТУ Пуцко Петрол Увоз-Извоз Доо Македонски Брод.

Следниве трансакции се направени со поврзаните страни, главниот акционер на компанија, компанијата краен сопственик (опишани погоре во првиот став од оваа белешка) и други поврзани страни кои се компании членки на Групацијата Хеленик Петролеум.

Подолу се прикажани трансакциите со поврзаните субјекти:

Продажби на стоки и услуги

	2022	2021
Продажби на услуги		
Вардакс С.А.	718	648
ЕКО Бугарија	1.091	-
Југопетрол А.Д	861	9.431
	2.670	10.080

Набавки на сировини, стоки и услуги

	2022	2021
Набавки на сировини и стоки		
Хеленик Петролеум С.А.	57.546.035	23.947.980
ХФЛ С.А.	-	-
	57.546.035	23.947.980
Набавки на услуги		
Хеленик Петролеум С.А.	372	17.476
Хелпе Дигитал	26.321	-
Аспрофос С.А.	1.007	5.971
ХФЛ С.А.	5.457	5.458
ЕКО Бугарија	44	42
	33.201	28.947

ОКТА АД – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

28. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)***Салда кои произлегуваат од продажба на добра/услуги***

<i>Побарувања од продажби на услуги</i>	2022	2021
Вардакс С.А.	49	-
ЕКО Бугарија	5	-
Југопетрол А.Д	44	131
	98	131

Салда кои произлегуваат од набавки на сировини, стоки и услуги

<i>Обврски од набавки на сировини и стоки</i>	2022	2021
Хеленик Петролеум С.А.	411.597	109.654
	411.597	109.654

<i>Обврски од набавки на услуги</i>	2022	2021
ХФЛ С.А.	454	447
Хеленик Петролеум С.А.	561	3.247
Хелпе Дигитал	3.425	-
Аспрофос С.А.	-	3.098
ЕКО Бугарија	44	-
	4.484	6.792

Надоместоци за раководството

Раководство ги вклучува членовите на Одборот на директори и Директорите на Друштвото. Надоместоците платени или кои треба да се платат на раководство за услугите се прикажани подолу:

	2022	2021
Нето плати	27.209	28.327
Даноци и придонеси од плата	9.653	9.090
Останати бенефиции	2.943	4.208
	39.805	41.625

29. Потенцијални обврски и правни спорови**Банкарски гаранции**

Друштвото има потенцијални обврски во однос на банкарски гаранции кои произлегуваат од нејзиниот нормален тек на работење. Не се очекува да произлезат значајни обврски, како резултат на потенцијалните обврски. На 31 декември 2022 година, Друштвото има банкарски гаранции во износ од МКД 979.241 илјади (2021: МКД 1.839.417 илјади). На датумот на овие финансиски извештаи, не се очекуваат никакви дополнителни плаќања.

Неискористени кредитни лимити

На 31 декември 2022 година Друштвото има неискористени кредитни лимити во износ од МКД 1.287.668 илјади (2021: 440.450 илјади).

Правни спорови

Во рамките тековните активности, постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки, како и совети од интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби од побарувањата за кои не се направени резервирања (Белешка 25).

30. Превземени обврски**Обврски по основ на оперативен наем**

Друштвото користи возила под оперативен наем. Трошоците кои произлегуваат од наемот се прикажани во Извештајот за сеопфатна добивка, Белешка 7,8 и 9.

Во табелата долу се прикажани идните минимални плаќањата кои произлегуваат од оперативниот наем:

	2022	2021
Не повеќе од 1 година	10.903	12.810
Повеќе од 1 година но не повеќе од 5 години	13.217	15.639
Повеќе од 5 години	-	-
	24.120	28.449

31. Настани по периодот на известување

Нема настани по периодот на известување кои би имале влијание врз Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за финансиската состојба и Извештајот за парични текови за 2022 година.

ПРИЛОГ 2

Период			Контролор		
0 4 0 7 4 0 0 9 			2 0 0 0 0 9 8 7 2 5 3 3 1 		
1 2 3			12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26		
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)		

Резервни кодекси:

Назив на друштвото

Адреса, седиште и телефон

Адреса за е-пошта

Единствен даночен број

ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ

ул.1 бр25 с.Миладиновци

Скопје

02 2532107

okta.info@helpe.gr

4 | 0 | 3 | 0 | 9 | 8 | 0 | 2 | 5 | 4 | 8 | 4 | 5 |

**БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)**
за период од 01.01. до 31.12. 2022 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		59,987,722,536	26,142,198,904
2.	Приходи од продажба	202	11	59,985,699,002	26,140,572,863
3.	Останати приходи	203		2,023,534	1,626,041
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.a.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		0	0
4.b.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		0	0
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206			
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		59,355,371,626	25,695,022,706
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		86,920,191	47,314,375
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		58,367,984,565	24,764,902,544
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210			
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		80,702,405	71,550,458
11.	Останати трошоци од работењето	212		175,899,706	168,394,936
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		295,919,362	288,075,248
12.a.	Плати и надоместоци на плати (нето)	214		158,762,203	150,826,771

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на Белешка	Износ	
				5	6
1	2	3	4	Тековна година	Претходна година
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	215		14,670,401	13,777,583
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		65,217,814	62,551,226
12.г.	Останати трошоци за вработените	217		57,268,944	60,919,668
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		149,211,995	155,153,325
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219			
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		95,339,253	0
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		0	0
17.	Останати расходи од работењето	222		103,394,149	199,631,820
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		50,731,057	31,693,454
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	224		21,045,470	3,681,431
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225			
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226			
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227		21,045,470	3,681,431
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228			
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		621,000	414,000
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		2,401,942	2,847,978
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231		23,709,876	8,606,643
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232			
24.	Останати финансиски приходи	233		2,952,769	16,143,402
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		65,041,641	25,393,660
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		16,409,760	3,975,157
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236			
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		16,409,760	3,975,157
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238			
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		29,104	575,764
28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240		48,602,777	20,842,739

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241			
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242			
31.	Останати финансиски расходи	243			
32.	Удел во добивката на придржаните друштва	244			
33.	Удел во загубата на придржаните друштва	245			
34.	Добивка од редовното работење (201+223+244) - (204-205+207+234+245)	246		618,040,326	453,475,992
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) - (201+223+244)	247			
36.	Нето добивка од прекинати работења	248			
37.	Нето загуба од прекинати работења	249			
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		618,040,326	453,475,992
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		0	0
40.	Данок на добивка	252		72,043,761	75,284,449
41.	Одложени даночни приходи	253			
42.	Одложени даночни расходи	254			
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		545,996,565	378,191,543
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256			
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		262	268
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА / ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		545,996,565	378,191,543
47.a.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260		545,996,565	378,191,543
47.b.	Добивка која им припаѓа на неконтролирано учество	261			
47.v.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262			
47.g.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263			
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264			
48.a.	Вкупна основна заработка по акција	265		645	447
48.b.	Вкупно разводната заработка по акција	266			
48.v.	Основна заработка по акција од прекинато работење	267			
48.g.	Разводната заработка по акција од прекинато работење	268			

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
 за периодот од 01.01. до 31.12. 2022 година

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		545,996,565	378,191,543
2.	Загуба за годината	270		0	
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) -(274+276+278+280+282+284)	271			
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - 273+275+277+279+281+283)	272		2,654,477	279,300
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273			
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274			
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	275			1,092,960
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	276		2,200,410	
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хецирање на парични текови	277			
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хецирање на парични текови	278			
11.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (+)	279			
12.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (-)	280			
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281			
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282		454,067	1,372,260
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283			
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284			
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285			
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286			
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287		2,654,477	279,300
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288		543,342,088	377,912,243
20.a.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		543,342,088	377,912,243
20.6.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290			
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270-286) или (287-269)	291			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
21.a.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292			0
21.b.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293			

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ

ПРЕТЕЖНО ОД

Трговија на големо со цврсти, течни и гасовити горива

ДЕЈНОСТ- 4 6 7 1

(Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтерскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр. 84/05, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/11 и 70/13)

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис Во, Скопје

Во Скопје На ден 15.03.2023 година

На ден 15.03.2023 година Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Вук Радовиќ

Потпис

ПРИЛОГ 1

Период			Контролор		
1 2 3	0 4 0 7 4 0 0 9	12 0 0 0 0 0 0 9 8 7 2 5 3 3 1	4 5 6 7 8 9 10 11	12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26	
Вид работа	Идентификационен број (ЕМБС)	Резервни кодекси			

Назив на друштвото

Адреса, седиште и телефон

Адреса за е-пошта

Единствен даночен број

ОКТА РАФИНЕРИЈА НА НАФТА АД СКОПЈЕ

ул.1 бр25 с.Миладиновци

Скопје

02 2532107

okta.info@helpe.gr

4 | 0 | 3 | 0 | 9 | 8 | 0 | 2 | 5 | 4 | 8 | 4 | 5

**БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)**

на ден 31.12. 2022 година

(во денари)

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА: A. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		1,237,684,287	1,326,593,173
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002	5	36,471,283	42,885,810
3.	Издатоци за развој	003			
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004	5	36,471,283	42,530,223
5.	Гудвил	005			
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006			
7.	Нематеријални средства во подготовкa	007		0	355,587
8.	Останати нематеријални средства	008			
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009	6	1,187,209,454	1,267,430,745
10.	Недвижности (011+012)	010	6	454,821,513	465,411,966
10.a.	Земјиште	011	6	247,318,812	247,318,812
10.б.	Градежни објекти	012	6	207,502,701	218,093,154
11.	Постројки и опрема	013	6	605,603,478	686,721,240
12.	Транспортни средства	014	6	344,138	6,775
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015	6	42,283,110	44,343,762

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
14.	Биолошки средства	016			
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017			
16.	Материјални средства во подготовкa	018	6	84,117,458	70,907,245
17.	Останати материјални средства	019	6	39,757	39,757
18.	III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020			
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		14,003,550	16,276,618
20.	Вложувања во подружници	022			
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023			
22.	Побарувања по дадени долгочорни заеми на поврзани друштва	024			
23.	Побарувања по дадени долгочорни заеми	025			
24.	Вложувања во долгочорни хартии од вредност (027+028+029)	026		14,003,550	16,203,960
24.a.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027			
24.b.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028		14,003,550	16,203,960
24.v.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029			
25.	Останати долгочорни финансиски средства	030		0	72,658
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032			
28.	Побарувања од купувачи	033			
29.	Останати долгочорни побарувања	034			
30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035		6,404,739	5,557,474
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		5,174,976,271	5,162,626,139
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		1,075,429,543	668,444,438
33.	Залихи на сировини и материјали	038		1,379,282	1,271,897
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		19,384,484	18,761,320
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040			
36.	Залихи на готови производи	041			
37.	Залихи на трговски стоки	042		1,054,665,777	648,411,221
38.	Залихи на биолошки средства	043			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	044		2,020,751	3,455,432
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		1,080,123,911	966,431,380
41.	Побарувања од поврзани друштва	046	7	120,033	50,810
42.	Побарувања од купувачи	047	7	224,700,338	180,893,270
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		8,796,855	15,985,257
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки	049		77,002,091	6
45.	Побарувања од вработените	050		7,683	5,126
46.	Останати краткорочни побарувања	051		769,496,911	769,496,911
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		0	0
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.а.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054			
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055			
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056			
50.	Побарувања по дадени заеми	057			
51.	Останати краткорочни финансиски средства	058			
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		3,019,422,817	3,527,750,321
52.а.	Парични средства	060	8	3,014,928,057	3,523,263,555
52.б.	Парични еквиваленти	061	8	4,494,760	4,486,766
53.	VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	062		55,544,986	83,126,487
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		6,476,631,034	6,581,358,705
55.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064		0	0
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	065		4,844,881,982	4,363,324,174
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066	9	2,472,819,516	2,472,819,516
58.	II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067			
59.	III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068			
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069		0	0
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		104,076,515	106,730,992
62.	VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		812,119,797	812,119,797
63.	Законски резерви	072		494,718,176	494,718,176
64.	Статутарни резерви	073			
65.	Останати резерви	074		317,401,621	317,401,621

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
66.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075		909,869,589	593,462,326
67.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		0	0
68.	IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		545,996,565	378,191,543
69.	X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		0	0
70.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079			
71.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080			
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		1,498,198,284	2,158,260,326
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		13,420,201	14,981,502
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083		13,420,201	14,981,502
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084			
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		0	0
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086			
78.	Обврски спрема добавувачи	087			
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088			
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089			
81.	Обврски по заеми и кредити	090			
82.	Обврски по хартии од вредност	091			
83.	Останати финансиски обврски	092			
84.	Останати долгорочни обврски	093			
85.	III. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094			
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	095		1,484,778,083	2,143,278,824
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096	10	415,885,742	116,419,368
88.	Обврски спрема добавувачи	097	10	510,681,491	610,944,378
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		196,900,100	193,283,728
90.	Обврски по основ на даноци и придонеси на плата и надомести на плата	099		6,669,189	5,726,763
91.	Обврски кон вработените	100		12,907,865	11,214,029
92.	Тековни даночни обврски	101		280,917,324	249,621,992
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102			
94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103			
95.	Обврски по заеми и кредити	104			

Реден број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
96.	Обврски по хартии од вредност	105			
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106		2,694,977	2,336,037
98.	Останати финансиски обврски	107			
99.	Останати краткорочни обврски	108		58,121,395	953,732,529
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		133,550,768	59,774,205
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	110			
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		6,476,631,034	6,581,358,705
103.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	112		0	0

Лице одговорно за составување на образецот: Име и презиме

Теодора Соломанова Илиќ

Број од регистарот на Институтот на сметководители и
овластени сметководители на Република Македонија

0100467

Потпис

Во,

Скопје

Во

Скопје

На ден

15.03 2023 година

На ден

15.03 2023 година

Име и презиме на законскиот застапник на друштвото

Вук Радовиќ

Потпис

ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

1. Општи информации

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балкански С.А., компанија контролирана од Хеленик Петролеум С. А. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се трговија, увоз, производство и намешување, на нафтени деривати. Основни продукти се бензини, дизели, мазут, ТНГ, керозин. ОКТА има водечка позиција во набавка и трговија со нафтени деривати. Друштвото ја користи рафинеријата и инсталациите во Скопје за увоз, складирање и продажба на нафтени деривати.

Почнувајќи од 31 декември 2013 г. ОКТА котира на македонската берза.

На 31 декември 2022 година, Друштвото има 262 вработени (2021: 268 вработени).

Адресата на Друштвото е следна:

Улица 1 бр. 25 с. Миладиновци, Илинден
1000 Скопје
Македонија

Финансиските извештаи на ОКТА АД - Скопје беа одобрени за издавање од страна на Менаџментот на 23 февруари 2023 година и беа предмет на одобрување од страна на Управниот одбор на 28 февруари 2023 година. Овие финансиски извештаи ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на акционери на Друштвото.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр, 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2016, 192/2016, 6/2017, 30/2017, 61/2017 , 88/2017, 192/2017, 64/2018, 120/2018, 290/2021 и 215/2022) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр, 159/2009, 164/2010 и 107/2011) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 1 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1. Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во декември 2010 година. Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено. Геополитичката ситуација во Источна Европа се интензивираше на 24 февруари 2022 година, со руската инвазија на Украина. Војната меѓу двете земји продолжува да се развива како што продолжува воената активност се воведуваат дополнителни санкции. Покрај човечките жртви и влијанието на настаните врз субјектите кои работат во Русија, Украина или кои водат бизнис со нивните партнери, војната сè повеќе влијае на економските и глобалните финансиски пазари и ги влошува тековните економски предизвици, вклучително и прашања како што се зголемената инфлација. Покрај човечките жртви и влијанието на настаните врз субјектите кои работат во Русија, Украина или кои водат бизнис со нивните партнери, војната сè повеќе влијае на економските и глобалните финансиски пазари и ги влошува тековните економски предизвици, вклучително и прашања како што се зголемената инфлација глобално нарушување на синџирот на снабдување.

Понатамошни ризици за економските перспективи и очекуваното закрепнување меѓу другото може да произлезат од зголемената инфлација и монетарните политики спроведени од централните банки кои влијаат на очекувањата за каматите и девизните курсеви, како и продолжувањето на прашањата за глобалната понуда и европската енергетска криза.

Спротивно на тоа, поголемата побарувачка за енергија, особено во Европа, се смета за клучен фактор за зголемувањето на цената на природниот гас, електричната енергија и трошоците за правата на емисиите на CO₂ кои се значајни компоненти на трошоците во процесот на рафинирање.

Конзистентност

Презентацијата и класификацијата на ставките во финансиските извештаи е задржана од еден период до следниот освен, ако не е очигледно дека промена во природата на операциите на ентитетот или при преглед на финансиските извештаи дека друга презентација или класификација е по соодветна. Сепак, ваквата рекласификација не резултираше со значајна промена во содржината и форматот на финансиската содржина презентирана во финансиските извештаи.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.2 Трансакции во странска валута

а) Функционална и презентативска валута

Позициите вклучени во финансиските извештаи се мерат со користење на валутата на примарното економско опкружување во кое функционира ентитетот (функционална валута) што е македонски денари (МКД).

б) Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се преведуваат во македонски денари со користење на девизните курсеви кои преовладуваат на датумите на трансакциите или вреднувањето кога предметите се мерат повторно. Добивките и загубите од курсни разлики кои произлегуваат од намирувањето на таквите трансакции и од монетарните средства и обврски за превод деноминирани во странска валута на крајот на годината се признаваат во Билансот на успех. Монетарните средства и обврски деноминирани во странска валута се преведуваат според средниот курс на Народната банка на Република Македонија важечки на датумот на финансиските извештаи.

Добивките и загубите од курсни разлики се прикажани во Билансот на успех во рамките на "финансискиот приход / трошоци (нето)".

2.2. Превод во странска валута

Девизните договори на Друштвото се претежно ЕУРО (ЕУР) и САД долари (УСД). Девизните курсеви користени за превод на 31 декември 2022 и 31 декември 2022 година беа како што следи:

Девизен курс:	31 Декември 2022	31 Декември 2021
	МКД	МКД
ЕУР	61.49	61.63
УСД	57.65	54.37
ГБР	69.33	73.43

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растежот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.3. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во билансот на успех.

a) Последователи издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

б) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2022	2021
Згради	Од 20 До 40 години	Од 20 До 40 години
Компјутери	4 -5 години	4 -5 години
Опрема	До 20 години	До 20 години
Останата опрема и возила	8 години	8 години

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје

Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022

(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.4. Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и работи) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средство во употреба. Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба.

Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во билансот на успех во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4-5 години.

2.5. Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба се недеривати кои се назначени во оваа категорија или не се класифицирани во некоја од другите категории. Тие се вклучени во нетековни средства, освен ако инвестицијата не созрева или раководството има намера да го отстрани во рок од 12 месеци од крајот на периодот на известување. Финансиските средства расположливи за продажба првично се признаваат по објективна вредност плус трансакционите трошоци.

Финансиските средства расположливи за продажба се признаваат кога правата за добивање парични текови од инвестициите се истечени или пренесени и Друштвото ги пренело сите ризици и награди од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба последователно се прикажуваат по објективна вредност. Промените на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат во другиот сеопфатен приход. Кога се продаваат или намалуваат финансиските средства расположливи за продажба, акумулираните прилагодувања на објективната вредност признаени во капиталот се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка како "добивки и загуби од инвестициски хартии од вредност".

Дивидендите на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивката или загубата како дел од другиот приход кога се воспоставува правото на Друштвото да прима плаќања.

На крајот на секој период на известување Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство расположливо за продажба. Значителен или пролонгиран пад на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена е исто така доказ дека средствата се оштетени. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба, мерена како разлика помеѓу трошокот за стекнување и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување на тоа финансиско средство претходно признаена во Добивка или загуба - е отстранета од капитал и признаени преку добивката или загубата.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.5. Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Доколку во подоцнежниот период објективната вредност на должничкиот инструмент класифицирана како расположлива за продажба се зголемува и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил откако загубата поради оштетување е признаена во добивката или загубата, загубата поради оштетување се коригира преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6. Средства за наменети за продажба

Друштвото ги класификува нетековните средства кои се чуваат за продажба, доколку нивните сметководствени вредности ќе бидат вратени главно преку трансакција на продажба, а не преку континуирана употреба. Средствата класифицирани како средства кои се чуваат за продажба се мерат по пониска од нивната сметководствена вредност и објективната вредност намалена за трошоците за продажба. Трошоците за продажба се поединечните трошоци кои директно се препишуваат на располагање со средства. Критериумите за класификација кои се чуваат за продажба се сметаат за исполнети само кога продажбата е дефинитивна и средството е достапно за итна продажба во неговата сегашна состојба или по завршување на друг процес кој се смета за стандарден за такви видови на продажба.

2.7. Залихи

Залихите се исказуваат по набавната вредност или по нето реализацијоната вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на сировата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и сите инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, работите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство. Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксни општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализацијоната вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.8. Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во билансот на успех. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.9. Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на трансакциска сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2.10. Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.11. Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.12. Резервирања и потенцијални обврски

Резервите се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конвенционална обврска како резултат на минати настани и веројатно е дека ќе биде потребен одлив на средства што ги оневозможуваат економските придобивки за да се исполнi обврската, а веродостојно проценување на износот на обврската може да се направи.

Резервирањата се мерат и евидентираат како најдобра можна проценка на износот кој е потребен да се подмири сегашната обврска на датумот на извештајот. Резервирањата се признаени во Извештајот за сеопфатна добивка на соодветен трошок кој одговара на природата на резервирањето. За потенцијалните обврски не се врши резервирање.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.12. Резервирања и потенцијални обврски (продолжение)

Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минат настан и чиешто постоење ќе биде потврдено само со случување или не - случување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото, или сегашна обврска која произлегува од минат настан но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои вклучуваат економски користи за исплата на таа обврска или не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

2.13. Данок на добивка

Даночниот расход за периодот се состојат од тековен и одложен данок. Данок се признава во Извештајот за сеопфатна добивка, освен до степен кој се однесува на ставки признаени во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така соодветно признава во останата сеопфатна добивка или директно во капиталот.

a) Тековен данок на добивка

Тековниот данок на доход се пресметува врз основа на даночните закони кои се донесени или суштински донесен на датумот на билансот на состојба во земјата каде што компанијата работи и генерира оданочен приход. Управувањето периодично ги оценува позициите земени во даночните пријави во однос на ситуации во кои применливата даночна регулатива е предмет на толкување. Со него се утврдуваат одредби каде што е соодветно врз основа на износите кои се очекува да се платат на даночните органи.

b) Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се признава при привремени разлики кои произлегуваат помеѓу даночните основи на средствата и обврските и нивните сметководствени вредности во консолидираните финансиски извештаи. Сепак, одложените даночни обврски не се признаваат доколку настанат од првичното признавање на гудвилот; одложениот данок на добивка не е пресметан доколку настанува почетното признавање на средство или обврска во трансакција различна од деловната комбинација која во моментот на трансакцијата не влијае ниту на сметководствена ниту на оданочувачка добивка или загуба.

Одложениот данок од добивка се пресметува со даночните стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на датумот на Извештајот за финансиска состојба и се очекува да се применат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложениот данок на добивка се признава само до овој степен до кој е веројатно дека идната оданочива добивка ќе биде достапна врз основа на која може да се користат привремените разлики. Одложените средства и обврски за данок на доход се надоместуваат кога постои законско право да ги надомести тековните даночни средства врз основа на тековните даночни обврски и кога средствата и обврските за одложени даноци за данок се однесуваат на даноците на доход наметнати од ист оданочен орган на истиот даночен субјект или различни субјекти кои подлежат на оданочување, каде што постои намера да се подмират салдата на нето-основа.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.14. Бенефиции на вработените

а) Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото, во нормалниот тек на работење, врши исплати во име на своите вработени за пензии, здравствена заштита, вработување и персонален данок кој се пресметува врз основа на бруто плати и плати според законодавството. Друштвото ги прави овие придонеси во владините здравствени и пензиски фондови како и во приватните пензиски фондови. Трошокот за овие плаќања се пресметува во билансот на успех во истиот период како и трошокот за плата.

Друштвото не работи со друга пензиска шема или план за пензионирање и, следствено, нема обврска за пензии.

б) Отпремнини за технолошки вишок

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

в) Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди

Согласно Законот за работни односи кој преовладува во Република Македонија, Друштвото е должно да исплати надоместоци за пензионирање во износ еднаков на две просечни месечни плати, на пензионирање, за кои соодветната обврска е признаена во билансот на состојба, мерена по сегашната вредност од две просечни месечни плати со прилагодувања вклучени во актуарската пресметка. Согласно Колективниот договор, Друштвото е должно да плати награди за јубилејни награди кои одговараат на вкупниот број години на работа на работникот. Овие обврски за вработените се пресметуваат на годишно ниво од страна на независни актуари кои го користат методот на проектираната единечна кредитна метода. Актуарското вреднување вклучува преземање претпоставки за дисконтните стапки, очекуваните стапки на поврат на средствата, зголемувањето на идната плата, зголемувањето на смртноста и зголемувањето на идната пензија. Поради долгочината природа на овие планови, таквите проценки се предмет на значителна несигурност. Покрај тоа, Друштвото не е обврзано да обезбеди дополнителни бенефиции за сегашните и поранешните вработени.

2.15. Закуп

Закупнини каде што закуподавецот значително ги задржува сите ризици и награди од сопственоста се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата направени под оперативни наеми (без никакви стимулации добиени од давателот на наемот) се пресметуваат во билансот на успех на праволиниска основа во текот на периодот на закупот.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.16. Приходи

Приходите од реализација се исказани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, работи и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и непостои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

Приходите од камата се признаваат во билансот на успех врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.17. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

2.18. Заработка по акција

Основна заработка по акција се пресметува со делење на добивката што може да се припише на сопствениците на капиталот на Друштвото за периодот од пондерираниот просечен број на обични резерви.

2.19. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се занимаваат со деловни активности кои можат да остварат приходи или да направат трошоци чии резултати од работењето редовно се разгледуваат од страна на Управниот одбор и за кои се достапни дискретни финансиски информации. Менаџментот е лице или група на лица кои ги распределуваат ресурсите и ја оценуваат работата за субјектот.

Функциите на раководството ги врши Одборот на директори на Друштвото. Внатрешното известување во рамките на компанијата претставено на Управниот одбор е на ниво на компанија и како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Управниот одбор се базираат на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

3. Управување со финансиските ризици

3.1. Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во билансот на успех. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

КОВИД 19 : Во врска со пандемијата Ковид 19 раководството на компанијата континуирано ги следи и внимателно ги проценува околностите и можните импликации врз работењето на компанијата преземајќи иницијативи за справување на најдобар начин со влијанието на пандемијата.

Компанијата веднаш реагираше на избувнувањето на пандемијата и веќе од март 2020 година презеде различни иницијативи за таа цел примарно фокусирајќи се на обезбедување на здравјето и безбедноста на своите вработени и сите нејзини засегнати страни, како и непрочено функционирање на активностите и продолжување со снабдувањето на нашите пазари.

Постепеното враќање во нормала на национално и на глобално ниво ги подобри финансиски резултати на Компанијата

a) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „rizik од флукутација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во ЕУР и мал дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во ЕУР, делумно во УСД и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал. Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Салдото на денот на билансот на состојба ја прикажува цела година.

Тековните глобални артикли се во постојано флукутирање на пазарот што резултираше, меѓу другото, нестабилност на цената на сировата нафта. Целосниот степен на влијанието на овој развој на пазарот покажа дека е невозможно да се предвиди или целосно да се заштити од таквиот ефект на пазарот.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукутации на пазарот не може да се предвиди со точност и прецизност.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

б) Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД како релативно нестабилна валута во овој период. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

Сепак, набавната цена на нафтените деривати на кои се набавуваат од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во ЕУР, освен еден производ кој е деноминиран во УСД, но сите деривати се поврзани со цената на нафтата и нафтените деривати на светскиот пазар, кои исто така се деноминирани во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции.

Каматниот ризик претставува ризик од флукутација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2022 Друштвото нема депозити во банките (2021: нула).

г) Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на сировата нафта и нафтените деривати. Двата влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализацијата вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите. Зголемувањето на изложеноста на овој ризик е директно поврзана со нивото на залихи и на стапката на промена на цените на добрата.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на абсолютниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулирите цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

д) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредитабилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг.

Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредитабилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во Извештајот за финансиска состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на билансот на состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

в) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки.

Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на оддел за плаќања.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.2 Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал.

3.3. Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

(a) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 15.515 илјади (2021: МКД 17,659 илјади).

Користените стапки на амортизација се најдобрата проценка за корисниот век на средствата на Друштвото.

б) Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа.

Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на

иштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

в) Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

г) Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

д) Потенцијални обврски и правни спорови

Во рамките тековните активности, постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки, како и совети од интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби од побарувањата за кои не се направени резервирања.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

5. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

2022	МКД
Набавна вредност	
Состојба на 1 Јануари 2022	119.276.161
Зголемување	1.692.537
Нематеријални средства во подготовка	
Состојба на 31 Декември 2022	120.968.698
Исправка на вредноста	
Состојба на 1 Јануари 2022	76.390.351
Амортизација	8.107.064
Состојба на 31 Декември 2022	84.497.415
<i>Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2022</i>	<u>36.471.283</u>
2021	
Набавна вредност	
Состојба на 1 Јануари 2021	102.468.335
Зголемување	16.452.239
Аванси за нематеријални средства	355.587
Состојба на 31 Декември 2021	119.276.161
Исправка на вредноста	
Состојба на 1 Јануари 2021	67.907.057
Амортизација	8.483.294
Состојба на 31 Декември 2021	76.390.351
<i>Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2021</i>	<u>42.885.810</u>

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Објаснувачки белешки за годината што завршува на 31 декември 2022
(сите износи се во денари, освен доколку не е поинаку назначено)

10. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2022	2021
Добавувачи во земјата	323.044.260	421.343.281
Добавувачи во странство	603.522.973	306.020.465
Вкупно:	926.567.233	727.363.746

11. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБИ

	2022	2021
Продажби на домашен пазар*	44.655.715.340	20.133.368.959
Продажби на странски пазар	15.329.983.662	6.007.203.904
59.985.699.002	26.140.572.863	

*) вклучува и продажба на електрична енергија

Лице одговорно за составување на
белешките

Законски застапник на друштвото

